

Стиль түрлері

Стиль – сөйлеушінің, жазушының белгілі бір тақырыпқа қатысты сөз саптауы

Стиль түрлері

Ауызекі
сөйлеу стилі

Ғылыми
стиль

Ресми іс-
қағаздар стилі

Көркем
әдебиет стилі

Публицистика-
лық стиль

Стили речи

разговорный

книжные

научный

официально-
деловой

публицистический

художественный

Стильдердің қолданылу аясы

Ғылыми стиль – ғылыми еңбектерде, ғылыми баяндамаларда, лекцияларда, ғылыми оқулықтарда қолданылады.

Ресми іс-қағаздар стилі - іс-қағаздарда, нұсқау хаттар мен кеңсе құжаттарында қолданылады.

Публицистикалық стиль - газет-журналда, жиналыстар мен митингілердегі сөздерде қолданылады.

Көркем әдебиет стилі - көркем әдеби шығармаларда қолданылады.

Ауызекі сөйлеу стилі – адамдармен еркін әңгіме кезінде қолданылады

Разговорный стиль

цель употребления

- непосредственное повседневное общение

сфера употребления

- непринужденная, неофициальная обстановка;

речевые жанры

- дружеская беседа, частные письма;

языковые средства

- разговорная лексика, простые предложения;

стилевые черты

- эмоциональность, образность, конкретность, простота

Научный стиль

цель употребления

сфера употребления

речевые жанры

языковые средства

стилевые черты

- сообщение научных сведений;
- официальная обстановка;
- научная статья, учебная литература;
- термины, сложные предложения, вводные слова;
- логичность, объективность, точность, отвлеченность, обобщенность

Официально-деловой стиль

цель употребления • сообщение,
информирование

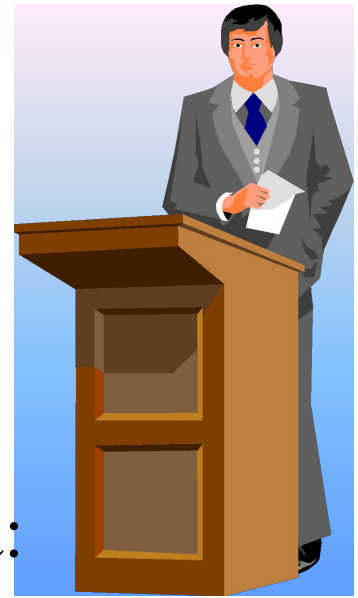
сфера употребления официальная обстановка
(законодательство, дело-
производство, администрирование)

речевые жанры • законы, приказы, протоколы,
справки, заявления;

языковые средства • стандартизированные обороты
речи, официально-деловая
лексика;

стилевые черты • точность, не допускающая
иного толкования

Публицистический стиль

цель употребления • воздействие через средства массовой коммуникации;

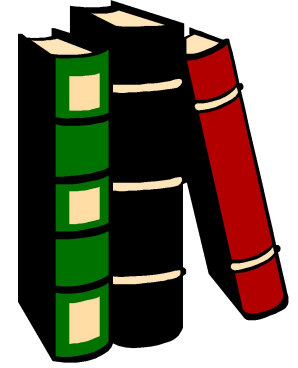
сфера употребления официальная обстановка: выступления в СМИ, на митингах и собраниях;

речевые жанры • статья, очерк, репортаж, ораторская речь;

языковые средства • общественно-политическая лексика; восклицательные предложения, риторические вопросы;

стилевые черты • логичность, эмоциональность, образность, оценочность, призывность

Художественный стиль

цель употребления

- изображение и воздействие;

сфера употребления

- художественная литература;

речевые жанры

- роман, повесть, рассказ, стихотворение, поэма, драма, трагедия, комедия;

языковые средства

- использование всех богатств лексики, использование средств выразительности;

стилевые черты

- эмоциональность, образность, конкретность

Ғылыми стиль: дәлелді, зерттелген, сөзді тура мағынада алу.

Ресми іс-қағаздар стилі – ресми, анық, дәл, нақты.

Публицистикалық стиль: шақыру, үндеу, нақтылық.(мақала)

Көркем әдебиет стилі: образды, эмоционалды, экспрессивті.

Ауызекі сөйлеу стилі: сөздер мен сөз тіркестерінің еркін қолданылуы, күнделікті сөйлесу стилі

Стильдердің тілдік құралдары:

Ғылыми стильде - ғылыми терминдер жиі қолданылады. Көбіне хабарлы сөйлем болып келеді. Осы шақ, өткен шақта жиі қолданылады.

Ресми іс-қағаздар стилінде –кітаби, ресми сөздер мен тіркестер, хабарлы өйлемдер мен даяр тіркестер мен құжат тілдері жиі қолданылады.

Публицистикалық стильде - риторикалық сұрақтар, стильдік қайталау, антитеза пайдаланылады.

Көркем әдебиет стилінде - ауыспалы мағына, көркемдік тәсілдер, суреттеме құралдары(теңеу, метафора) қолданады.

Ауызекі сөйлеу стилінде – қарапайым сөздер мен сұраулы, лепті сөйлемдер жиі қолданылады, көбінесе диалог түрінде келеді

Стиль түрлеріне қатысты мысалдар:

Емен ұзақ жылдар бойы өсе береді. Ол 1500 жылға дейін созылады. Жалпы емен жылы-сүйгіш ағаштар қатарына жатады.

Жәкіш қып-қызыл болып кетті. Алғашқыдағы-дай тұмсығы тершіп, қыбыжықтай берді.

Өз қалауыммен жұмыстан босатуыңызды сұраймын.

-Кеше сабаққа бардың ба? Үйге қандай тапсырма берді?

-Ережелерді жаттауға берді.

9 мамыр – Жеңіс күні қарсаңында Елбасымыз-дың жарлығымен халқымыздың аяулы ұлы Рахымжан Қошқарбаевқа “Халық қаһарманы” атағы берілді.

Стиль түрлеріне қатысты мысалдар:

Емен ұзақ жылдар бойы өсе береді. Ол 1500 жылға дейін созылады. Жалпы емен жылы-сүйгіш ағаштар қатарына жатады.

**Ғылыми
стиль**

Жәкіш қып-қызыл болып кетті. Алғашқыдағы-дай тұмсығы тершіп, қыбыжықтай берді.

**Көркем
әдебиет стилі**

Өз қалауыммен жұмыстан босатуыңызды сұраймын.

**Ресми іс –
қағаз стилі**

-Кеше сабаққа бардың ба? Үйге қандай тапсырма берді?

**Ауызекі
сөйлеу стилі**

-Ережелерді жаттауға берді.

9 мамыр – Жеңіс күні қарсаңында Елбасымыз-дың жарлығымен халқымыздың аяулы ұлы Рахымжан Қошқарбаевқа “Халық қаһарманы” атағы берілді.

**Публицисти-
калық стиль**

Мәтін дегеніміз- жазбаша немесе ауызша ойды жеткізу. Мәтін бірнеше сөйлемнен құралады. Мәтін сөйлемдері бір-бірімен мағына жағынан байланысып тұрады.

Жанр (тегі мен түріне)

- Элегия
- Эпиграмма
- Эпитафия
- Ода
- Идилла
- сонет
- рондо
- мадригал
- ғазел
- хокку
- танка
- баллада
- памфлет
- романс
- өлең
- терме
- толғау

- новелла
- мысал
- әңгіме
- повесть
- поэма
- роман
- роман-эпопея

- Драма
- Комедия
- Трагедия

Жанры

Эпоса

Басня

Новелла

Песнь

Поэма

Рассказ

Сказка

Эпопея

Былина

Очерк

Повесть

Притча

Роман

Хроника

Эссе

Лирики

Гимн

Мадригал

Песня

Ода

Послание

Романс

Сонет

Элегия

Эпиграмма

Эпитафия

Драмы

Водевиль

Драма

Комедия

Мелодрама

Трагедия

Трагикомедия

Фарс